శ్రీ హరి

వసుదేవసుతం(న్) దేవం(జ్), కంసచాణూరమర్దనం
దేవకీ పరమానందం(జ్), కృష్ణం(మ్) వందే జగద్గురుం

॥ गीता पढ़ें, पढ़ायें, जीवन में लायें ॥

శ్రీమద్భగవద్గీత వివేచన సారాంశము

అధ్యాయము 17: శ్రద్ధాత్రయ విభాగ యోగము

1/3 (శ్లోకము 1-8), శనివారం, 18 నవంబర్ 2023

వివేచకులు: గీతా విశారద డా. ఆశూ గోయెల్ గారు

YouTube లింక్: https://youtu.be/LFpINlnTo2c

మన స్వభావం మన విశ్వాసానికి అనుగుణంగా ఉంటుంది

ఈరోజు సత్రము గురు వందన, ప్రార్థన మరియు జ్యోతి ప్రజ్వలనతో ప్రారంభమైంది. మన జీవితాల్లో గీతను ఆలోచించడం, ధ్యానం చేయడం, గ్రహించడం, అర్థం చేసుకోవడం, నేర్చుకోవడం మరియు ఆచరించడం వంటి వాటిపై మొగ్గు చూపిన మనపై భగవంతుని అపారమైన దయ కురుస్తోంది. మన పూర్వ జన్మల పుణ్యఫలమో లేక మన పూర్వీకుల పుణ్యమో లేక ఎవరో ఒక మహాత్ముని ఆశీర్వాదమో మనపై పడిందో నాకు తెలియదు, అందుకే మనం గీతాజీని చదవడం ప్రారంభించాము. మనం ఈ గీతా తరగతిని ఎంచుకున్నామని మనం ఎప్పుడూ భావించకూడదు, బదులుగా మనం ఎన్నుకోబడ్డామని అర్థం చేసుకోవాలి. గీతాజీని ఎవరు చదివినా అది ప్రాప్తిస్తుందని శ్రీ భగవానులు చెప్పారు. భగవంతుడు అనుగ్రహించిన వారు మాత్రమే భగవంతుని చేరుకోగలరని మనం అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ గుణాలు సాధనల ద్వారా పొందబడవు, కొందరికే ఈ అనుగ్రహం లభిస్తుంది. భగవంతుని కృప ఉంటే తప్ప, మన ప్రయత్నాల ద్వారా మాత్రమే భగవంతుని మార్గంలో వెళ్ళలేము. పదహారవ అధ్యాయం చివరలో, దేవుడు వేరే అంశాన్ని మొదలు పెట్టారు

యః (శ్) శాస్త్రవిధిముత్సృజ్య, వర్తతే కామకారతః।
న స సిద్ధిమవాప్నోతి, న సుఖం(న్), న పరాం(గ్) గతిమ్।।16.23.

తస్మాచ్ఛాస్త్రం(మ్) ప్రమాణం(న్) తే, కార్యాకార్యవ్యవస్థితౌ।
జ్ఞాత్వా శాస్త్రవిధానోక్తం (ఙ్), కర్మ కర్తుమిహార్హసి।।16.24.

శ్రీ భగవానులు అర్జునునితో అన్నారు :: ఎవరైతే శాస్త్రాలను విడిచిపెట్టి, ఇష్టానుసారంగా పని చేస్తారో, వారు ఆనందాన్ని పొందలేరు లేదా వారు ఏ పనిని విజయవంతంగా చేయలేరు, మరణానంతరం ఎటువంటి మంచి ఫలితాలను పొందలేరు. మరి అర్జునుడు ఏం చేయాలి? ఏమి చేయకూడదు? అందుకు గ్రంధాలను నిదర్శనంగా భావించాలి. అప్పుడు అర్జునుడు సకల ప్రాణుల క్షేమం కోసం భగవంతుడిని ఈ ప్రశ్న అడిగాడు, ఓ ప్రభూ ! శాస్త్రాల గురించి తెలియని వారు ఎలా ప్రవర్తిస్తారు? ఈ ప్రశ్నకు భగవానులు పదిహేడవ అధ్యాయంలో సమాధానమిచ్చారు.

17.1

అర్జున ఉవాచ
యే శాస్త్రవిధిముత్సృజ్య, యజన్తే శ్రద్ధయాన్వితాః
తేషాం(న్) నిష్ఠా తు కా కృష్ణ, సత్త్వమాహో రజస్తమః ।।1।।

అర్జునుడు పలికెను - ఓ కృష్ణా! శాస్త్రవిధిని త్యజించి, భక్తిశ్రద్ధలతో యజ్ఞములను గాని, దైవపూజలనుగాని కొందఱు చేయుచుందురు. వారినిష్ఠ (వారి విధానము) సాత్త్వికమా? రాజసమా? తామసమా?

అర్జునుడు ఓ కృష్ణా! శాస్త్ర జ్ఞానమును విడిచిపెట్టి, దేవతలు మొదలైనవారిని భక్తితో పూజించే వారి విధేయత ఏమిటి? సాత్వికమా లేదా రాజసికమా లేదా తామసికమా ? ఇక్కడ అర్జునుడు విశ్వాసం గురించి మాట్లాడాడు, ఎందుకంటే దేవుడు విశ్వాసానికి చాలా ప్రాముఖ్యత ఇచ్చాడు, అతను గీతా లో ఆరు చోట్ల విశ్వాసాన్ని వివరించాడు.
మూడవ అధ్యాయంలోని ముప్పై ఒకటవ శ్లోకంలో
శ్రద్ధావంతోనసూయంతో,
విశ్వాసం ఉన్నవాడే ముందుకు సాగుతాడని దేవుడు చెప్పాడు. నాల్గవ అధ్యాయంలోని ముప్పై తొమ్మిదవ శ్లోకంలో
శ్రద్ధవాల్లభతే జ్ఞానం(న్) జ్ఞాన మార్గానికి విశ్వాసం అవసరమని భగవంతుడు చెప్పాడు మరియు విశ్వాసం లేనివాడు నాశనం అవుతాడని చెప్పాడు.
నాల్గవ అధ్యాయంలోని నలభైవ శ్లోకంలో: **అజ్ఞశ్చాశ్రద్ధధానశ్చ సంశయాత్మా వినశ్యతి ।**
అంటే విశ్వాసం గానీ, జ్ఞానం గానీ లేని, అనుమానాస్పద స్వభావం ఉన్న అజ్ఞానులు పడిపోతారు.
ఆరవ అధ్యాయంలో దేవుడు ఇలా అంటున్నాడు:
శ్రద్ధావాన్భజతే యో మా(మ్), స మే యుక్తతమో మతః॥6.47॥
విశ్వాసం ఉన్నవాడు నన్ను పొందుతాడని భగవంతుడు చెప్పాడు.
పన్నెండవ అధ్యాయంలో దేవుడు ఇలా అంటున్నాడు:
శ్రద్ధయా పరయో పేతాః(స్), తే మే యుక్తతమా మతాః||12.2||
విశ్వాసం అంటే ఏమిటి? శ్రద్ధ అనే పదం రెండు పదాలతో రూపొందించబడింది. శ్రద్ + ధా. శ్రద్ అంటే సత్యం, ధా అంటే దారి అంటే సత్యానికి దారితీసే మార్గం. విశ్వాసానికి వ్యతిరేకం సందేహం. తన జీవితంలో సందేహాలు ఉన్నవాడు సత్యాన్ని చేరుకోలేడు. సందేహం ఉన్న వ్యక్తి సత్యాన్ని పొందలేడు. అతను అదే సందేహాలలో చిక్కుకుపోతాడు. విశ్వాసం ఉన్న చోట సందేహం ఉండదు. ఒకరిపై మనకు అపారమైన నమ్మకం ఉంటే ఎవరైనా వచ్చి ఏం చెప్పినా, వారిని అనుమానించలేం. సందేహం ఉన్న చోట విశ్వాసం ఉండదు. శ్రద్ధకు చాలా ఉన్నతమైన స్థానం కల్పించారు.ఒక కవి ఇలా అన్నాడు:

సందేహం తో తికమక పడే కన్నా
నమ్మి, నమ్మకద్రోహం వలన చనిపోవడం మేలు .

ఈరోజుల్లో టీవీల్లో ఇలాంటి సీరియల్స్ వస్తున్నాయి. కుటుంబ సభ్యులతో పాటు బయటి వ్యక్తులపైనా అనుమానం ఉన్నట్లు మన చుట్టూ పక్కల అనుమానాస్పద మనుషులున్నట్లు చూపుతున్నారు.
ఈ విషయంపై రామచరితమానసము నుండి ఒక ప్రసంగం ఉంది. భరతుడు చతురంగిణి సైన్యం మరియు తల్లులతో శ్రీ రామచంద్రుడి ని కలవటానికి చిత్రకూట్ చేరుకున్నారు. అయోధ్య రాజు భరతుడు మొత్తం సైన్యంతో వస్తున్నాడని నిషాద్ రాజు వెళ్లి లక్ష్మణుడికి తెలియజేస్తాడు. భరతుడు చేరుకోబోతున్నాడు, ఇది నాకు సరైనది కాదు అనిపిస్తోందని, అతను మీ ఇద్దరినీ అంతం చేయడానికి అడవికి వస్తున్నట్లు కనిపిస్తోందని అంటాడు. లక్ష్మణుడు కూడా అతని మాటలు సరైనవేనని అనుకుంటాడు . భరతుని మనసులో దోషము ఉందని, పద్నాలుగేళ్ల తర్వాత కూడా అయోధ్య రాజ్యాన్ని శాశ్వతంగా తన హస్తగతం చేసుకునేలా మా ఇద్దరినీ అంతమొందించాలనుకుంటున్నాడు అని అనుకుంటాడు. లక్ష్మణుడు మరియు నిషాద్ రాజు వెళ్లి రామునికి ఈ సమాచారాన్ని అందిస్తారు మరియు లక్ష్మణుడు శ్రీరాముడి తో చింతించకండి, మొత్తం సైన్యాన్ని నేను చూసుకుంటాను అని చెప్పాడు. రాముడు నవ్వుతూ వింటూనే ఉంటాడు, చివరగా లక్ష్మణునితో , సూర్యుడు ఉదయించకుండా ఉండగలడు, ఈ భూమి సముద్రంలో

కలిసిపోయే అవకాశం ఉంది, కాని భరతుడి మనసులో పొరపాటు ఉండే అవకాశం లేదు అని అంటారు. దీనినే విశ్వాసం అంటారు. లక్ష్మణుడు చెప్పినవి ఏవీ దేవుడిపై ప్రభావం చూపలేదు.

మరొక అందమైన కథ ఈ సందర్భం లో ఉంది: గాంధీజీ ని ఒకసారి ఒక వామపంతి అడిగారు, మీరు ఇంగ్లీషు సాహిత్యం చదివారు, ఈ రామాయణం, మహాభారతాలు ఊహాజనిత కథలు, కవి ఊహ మాత్రమే అని మీరు అనుకోరు. గాంధీజీ చిరునవ్వు నవ్వి, . తాను చిన్నతనంలో రాజా హరిశ్చంద్ర మూకీ సినిమా చూశానని, సత్యవాది రాజా హరిశ్చంద్ర లాగా తన జీవితకాలం లో ఎప్పుడూ సత్యమే మాట్లాడాలని నిర్ణయించుకున్నానని చెప్పారు. గాంధీజీ తన జీవితంలోని మరొక కథను చెప్పారు. ఒకసారి గాంధీ జీ సముద్ర మార్గం లో లండన్ ప్రయాణం చేశారు. ఆ ప్రయాణం చాలా కష్టమైన ప్రయాణం. ప్రాణ భయం కూడా ఉండేది. ఎవరైతే ప్రయాణంలో ఉన్నారో వారికి సంబంధించిన ప్రతి ఒక్కరికీ మళ్లీ కలుస్తానో లేదో అనే భయం ఉండేది. పోర్ట్ లో జీవిత బీమా ఏజెంట్ ఐదు వేల రూపాయలకి ఇన్సూరెన్సు చేయించాడు. ప్రయాణం మొదలు పెట్టగానే తన వల్ల చాలా తప్పు జరిగిందని గాంధీజీ మనసులో మెదిలింది. నాకు ఏమైనా ఐతే మా అన్నయ్య నా భార్యాబిడ్డలను పూర్తిగా చూసుకోలేడని, అన్నయ్యకు భరోసా లేక బీమా కొన్నాను. అయితే వారిద్దరినీ నాకంటే ఇంకా ఎక్కువగా చూసుకుంటాడన్నది నిజం. ప్రయాణం ముగించుకుని లండన్ కు చేరుకోగానే, ఇన్సూరెన్స్ పాలసీ చేశానని, పొరపాటు అయిందనీ, పాలసీ రద్దు చేయమనీ సోదరుడికి టెలిగ్రాం చేశారు.
విశ్వాసం మరియు శ్రద్ధ చాలా ముఖ్యమైనవి. అంతేకాదు శ్రద్ధ మరియు విశ్వాసం మధ్య వ్యత్యాసం ఉంది. మాట్లాడే మాటల మీద కలిగే విశ్వాసం, పుట్టే జ్ఞానం, నేను ఏదైనా చదివినప్పుడు లేదా ఏదైనా విన్నప్పుడు, నాకు దానిపై శ్రద్ధ ఉంటుంది. విశ్వాసం తదుపరి స్థాయి. నా అనుభవంలోకి వచ్చిన విషయం విశ్వాసం. నేను చదివాను, ఒప్పుకుంటాను, ఇది శ్రద్ధ , కాని నేను దానిని అనుభవించాను, ఇది విశ్వాసం.
శివుడు పార్వతీ దేవితో ఇలా అన్నాడు: ఉమా, నా అనుభవం చెబుతాను.

హరి భజన సత్యం, జగత్తు స్వప్నం. ॥

కాకభూశుండి గరుడుడి తో ఇలా అన్నాడు:
ఇప్పుడు నా స్వంత అనుభవం చెబుతాను.
హరి భజన చేయకుండా కష్టాలు పోవు.
శ్రద్ధ అనేది ఒక సాధనం కాదు. శ్రద్ధ సాధనకు పరిపూర్ణతను ఇస్తుంది. ఇతరుల అనుభవాన్ని బట్టి మనం చెప్పేది శ్రద్ధ మరియు మనం స్వంతంగా అనుభవించేది విశ్వాసం.
ఆదిశంకరాచార్య గారు వివేక చూడామణిలో చెప్పారు –

శాస్త్ర వచనం గురు వచనం.

చూడడం-వినడం-అంగీకరించడం ఇదే శ్రద్ధ. ఈ విశ్వాసం గ్రంధాలను మరియు గురువు యొక్క మాటలను సత్యంగా అంగీకరించడం. మనం ప్రతిదీ తెలుసుకోలేము, అంతా మన శక్తిలో లేదు. మీకు చెప్పబడింది, మీరు చూశారు, మీరు విన్నారు మరియు మీరు అంగీకరించారు, ఇది శ్రద్ధ . గురువుపై విశ్వాసమే శ్రద్ధ. గురువు విశ్వాసానికి ప్రతిరూపం.
గోస్వామి జీ బాలకాండ లో ఇలా అన్నారు:

భవానీశంకరౌ వన్దే శ్రద్ధవిశ్వస్రూపిణౌ ।
యాభ్యాం వినా న పశ్యంతి సిద్ధాః స్వాంతస్థమీశ్వరమ్।।

ఇందులో అతను భక్తి మరియు శ్రద్ధ రూపంలో శివుడు మరియు పార్వతిని స్తుతించాడు. శివాజీ ఈ కథను భవానీ మాతో చెప్పాడు, అది విన్న భవాని మాత శ్రద్ధ రూపం లోను దానిని వివరించినది. శివాజి విశ్వాస రూపంలో ఉన్నాడు. చెప్పే వ్యక్తి లేదా వక్త ఆత్మవిశ్వాసంతో మాట్లాడితే అది శ్రద్ధ రూపంలో వినేవారి హృదయంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. గురువు విశ్వాసానికి ప్రతీక, శిష్యుడు శ్రద్ధకి ప్రతీక.

17.2

శ్రీ భగవానువాచ
త్రివిధా భవతి శ్రద్ధా, దేహినాం(మ్) సా స్వభావజా
సాత్త్వికీ రాజసీ చైవ, తామసీ చేతి తాం(మ్) శృణు॥2॥

శ్రీ భగవానుడు పలికెను - శాస్త్రోక్తముగా నుండక కేవలము స్వభావమును అనుసరించి ఏర్పడుచుండు మానవుల శ్రద్ధ సాత్త్వికము, రాజసము, తామసము అని మూడు విధములుగా ఉండును. వాటిని గూర్చి వివరించెదను. వినుము.

శాస్త్రాలు తెలియకపోవడం వల్ల మానవునిలో సహజంగా ఏర్పడే విశ్వాసం సాత్విక, రాజసిక, తామసిక అనే మూడు రకాలుగా ఉంటుందని శ్రీ భగవానులు చెప్పారు.

శ్రీ భగవానులు చెప్పే శ్రద్ధ మొదటి రకం - స్వభావజా అంటే ప్రకృతి నుండి పుట్టిన శ్రద్ధ. ఇది సాంగత్యము నుండి గాని, గ్రంధాల నుండి గాని పుట్టినది కాదు. పూర్వ జన్మ సంస్కారాల వల్ల స్వభావం లో ఉన్న శ్రద్ధ, రాముడు రాగానే పూజకు కూర్చుంటానన్న నమ్మకం పడవ నడిపేవాడి మనసులో ఉన్నట్లు. పడవ నడిపేవాడు రాముడి తో మొదట మీ పాద పూజ చేసి తరువాత పడవ నడుపుతాను అని చెప్పాడు , ఇది అతని సహజమైన శ్రద్ధ. మనందరిలో ఈ విశ్వాసం ఉంది. మనల్ని ఎవరూ ఏమీ చదివించక పోయినా కొన్ని విషయాలపై మనకు సహజమైన శ్రద్ధ ఉంటుంది. శ్రద్ధ ప్రపంచంలోని ఏ అంశంపైనైనా ఉండవచ్చు. ఇది పూజకు సంబంధించిన అంశం కాదు.
రెండవది శాస్త్రజ శ్రద్ధ. మనం గ్రంధాలను చదవడం మరియు వ్యాఖ్యానం వినడం వలన, మన విశ్వాసం అనేక విధాలుగా పెరుగుతుంది.
మూడవది సాంగత్యము వలన వచ్చే శ్రద్ధ. మనం ఎలాంటి వ్యక్తులతో సహవాసం చేస్తాము. మనం తరగతికి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ గురువుగారు ఎలా బోధిస్తున్నారో, మనక్లాస్‌మేట్స్ ఎంత అంకితభావంతో చదువుకుంటున్నారో చూస్తుంటే మన హృదయాల్లో నిండే శ్రద్ధని సాంగత్య శ్రద్ధ అంటాము. ఇతరుల శ్రద్ధను చూసి మనలో కలిగే శ్రద్ధ ని సాంగత్య శ్రద్ధ అంటాము.
శ్రద్ధ గల మిత్రునితో చాలా కాలం పాటు సత్సంగం చేసినప్పుడు మన జీవితం లో కూడా శ్రద్ధ కలుగుతుంది. అంటే కొద్ది సమయం మాత్రమే సత్సంగం చేయటం వల్ల మీ సందేహాలన్నీ తీరిపోవాల్సిన అవసరం లేదని కూడా భగవంతుడు ఉపదేశించాడు. మీ విశ్వాసాన్ని దృఢంగా ఉంచుకోవడానికి, మీరు దానిని చాలా కాలం పాటు ఆచరించాలి. దీనిని ఒక ఉదాహరణతో అర్థం చేసుకుందాం.
ఒక గిన్నెలో నీరు తీసుకోండి. అందులో కొన్ని చుక్కల నూనె వేయాలి. అందులో వేలు పెడితే నూనె, నీళ్ల గుణాలు వేరు కాబట్టి వేలికి కొద్దిపాటి నూనె మాత్రమే వస్తుంది. నూనె మరియు నీరు సులభంగా కలుసుకోవు. ఇప్పుడు అదే గిన్నెని ఒక చోట ఒక నెల పాటు ఉంచి, ఒక నెల తర్వాత, మీ వేలును అందులో ఉంచితే , మొత్తం వేలు నూనెతో పూత పూస్తుంది. ఒక నెల పాటు నూనె మరియు నీరు కలిసి ఉంటే, నూనె నీటిలోని ప్రతి రేణువులో కలిసిపోయింది. వ్యతిరేక స్వభావాలు కలిగిన వ్యక్తులను ఎక్కువ కాలం పాటు ఉంచితే, వారి స్వభావం కూడా సారూప్యంగా మారుతుంది, అందుకే సత్సంగం చాలా కాలం పాటు చేయాలి.
గీతా క్లాస్ చేసినప్పుడల్లా మన స్వభావంలో మార్పు వస్తుంది. మన మనస్సు ప్రశాంతంగా మారినట్లు అనిపిస్తుంది. ఇప్పుడు మనకు కోపం తగ్గుతుంది కాని కొంత కాలం తర్వాత ఈ చదువును వదిలేస్తే ఆరు నెలల తర్వాత మళ్లీ మునుపటి స్వభావం కలిగి ఉంటాం. కాని ఈ గీతా తరగతి లో ఎక్కువ కాలం ఉంటే అది మనలో కూడా పాతుకుపోతుంది. మన వ్యక్తిత్వంలో అంతర్భాగం మవుతుంది. ఎదుటివారి భావాల పట్ల మనసులో ఉండే గౌరవ భావాన్ని సంగతి శ్రద్ధ అంటారు. జీవితంలో శ్రద్ధ ఉన్న ఒక స్నేహితుడినైనా మనం కనుగొంటే, అతని సహవాసం ద్వారా మనకు మన జీవితంపై శ్రద్ధ వస్తుంది.

17.3

సత్త్వానురూపా సర్వస్య, శ్రద్ధా భవతి భారత
శ్రద్ధామయోఽయం(మ్) పురుషో, యో యచ్ఛ్రద్ధః(స్) స ఏవ సః॥3॥

ఓ అర్జునా! మనుష్యులందఱి శ్రద్ధయు వారి అంతః కరణరీతులకు తగినట్లు ఉండును. ప్రతివ్యక్తికిని ఏదో ఒక శ్రద్ధఉండనే ఉండును. అతని జీవన విధాన మంతయును అతని శ్రద్ధకు అనుగుణముగా కొనసాగు చుండును. దానినిబట్టి అతడెట్టి శ్రద్ధ కలిగియున్నదియు తెలిసికొనవచ్చును.

శ్రీ భగవానులు అంటున్నారు :: ఓ భారతా, అర్జునా ! మానవులందరి శ్రద్ధ వారి మనస్సాక్షికి అనుగుణంగా ఉంటుంది. వ్యక్తి కి ఉన్న శ్రద్ధను బట్టి అతని యొక్క స్వభావం ఏర్పడుతుంది. ఒక వ్యక్తి ఏ విశ్వాసాన్ని కలిగి ఉంటాడో, అతను అలాంటి వాడు, అంటే విశ్వాసాన్ని అత్యంత ముఖ్యమైన అంశంగా దేవుడు పేర్కొన్నాడు.
ఒక రాజ్యానికి రాజు చాలా ధర్మపరుడు. ఆ రాజ్యంలో ఒక అద్భుతమైన శిల్పి ఉండేవాడు. ఆ శిల్పి రాజు కోసం అనేక విగ్రహాలను తయారు చేశాడు. ఒకరోజు రాజు శిల్పిని పిలిచి నీలాంటి శిల్పి నా రాజ్యంలో నివసించడం నా అదృష్టం అని చెప్పాడు. నా రాజ్యంలో శ్రీ కృష్ణ భగవానుడి విగ్రహం యొక్క భారీ ఆలయాన్ని నిర్మించాలనుకుంటున్నాను. ఇలాంటి విగ్రహాన్ని మీరు తయారు చేస్తారన్న నమ్మకం నాకు ఉంది, దానిని చూడటానికి వేల కిలోమీటర్ల నుండి ప్రజలు వస్తారు అని రాజు అన్నాడు. శిల్పి చాలా సంతోషించి, మీకు నా మీద చాలా నమ్మకం ఉంది కాబట్టి, నేను కూడా నా శక్తితో అలాంటి విగ్రహాన్ని తయారు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాను, అయితే మహారాజ్, నాకు కావలసిన రాయి నాకు కావాలి అని రాజుతో చెప్పాడు. నీకు కావలసిన రాయి దొరుకుతుంది అన్నాడు రాజు. రాజుగారి సైనికులు శిల్పి చెప్పినట్లుగా చాలా దూరం నుండి వేలాది రాళ్లను తీసుకువచ్చారు. శిల్పికి తన పని మీద గొప్ప నమ్మకం. రాళ్లను చూస్తే ఆ రాళ్లు తనతో మాట్లాడుతున్నట్లు అనిపించింది. ఆ వేల రాళ్లలో నాలుగు రాళ్లను ఎంచుకున్నాడు. ఆ నాలుగు రాళ్లను తన గదిలోనే ఉంచాడు. అతను మొదటి రాయిపై పని ప్రారంభించాడు. సుత్తి, ఉలితో ఆ రాయిపై మూడు నాలుగు సార్లు కొట్టగానే, అంత బాధను తట్టుకోలేనని ఆ రాయి నుంచి ఒక గొంతు వినిపించింది. మీరు మరేదైనా రాయిని ఉపయోగించాలనుకుంటే, దానిని తీసుకోండి, నేను బాధను భరించలేను. ఇప్పుడు శిల్పి రెండవ రాయిని రూపొందించడం ప్రారంభించాడు. రెండు నెలల తరువాత, ఆ రాయి నుండి కూడా ఒక స్వరం వచ్చింది, నేను నొప్పిని భరించలేను, నన్ను వదిలివేయండి. శిల్పి ఆ రాయిని కూడా విడిచిపెట్టాడు. ఇప్పుడు శిల్పి మూడవ రాయిపై పని ప్రారంభించాడు. అతను ఆరు నెలల పాటు దానిని ఆకృతిలో ఉంచుకున్నాడు. ఆరు నెలల తర్వాత, ఆ రాయి నుండి కూడా ఒక స్వరం వచ్చింది, నేను ఈ బాధను భరిస్తానని అనుకున్నాను, కాని ఇప్పుడు నేను భరించలేను, శిల్పి ఆ రాయిని కూడా విడిచిపెట్టాడు. శిల్పి నాల్గవ రాయి దగ్గరకు చేరుకున్నాడు.ఆ రాయిని చేరుకోగానే ఆ రాయి నుండి ఒక స్వరం వచ్చింది, నీకోసం ఇంతకాలం ఎదురుచూశాను. నేను నీకు అంకితమయ్యాను. నువ్వు నాకు ఏ రూపం ఇవ్వాలనుకున్నా, నేను నీతోనే ఉన్నాను. శిల్పి సంతోషించాడు. ఆ రాయిపై శిల్పి రెండేళ్లపాటు పని చేస్తూనే ఉన్నాడు. రెండు సంవత్సరాల తరువాత, రాయి నుండి చాలా అందమైన మరియు అద్భుతమైన శ్రీ కృష్ణుడి విగ్రహం బయటకు వచ్చింది. శిల్పి రాయి ముందు సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాడు. నా కళను ప్రజలు మెచ్చుకుంటారు కాని నేను నిజం చెబుతున్నాను, మీ అంకితభావం వల్లనే ఇది సాధ్యమైంది అని శిల్పి రాయితో చెప్పాడు. రాజు కూడా విగ్రహాన్ని చూసేందుకు వచ్చి, విగ్రహాన్ని చూసిన తర్వాత దానిని చూస్తూనే ఉన్నాడు. రాజు కూడా విగ్రహానికి పాదాభివందనం చేశాడు. ఒక గొప్ప దేవాలయాన్ని నిర్మించారు. గర్భగుడిలో అందమైన శ్రీకృష్ణుని విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఆ విగ్రహాన్ని చూసేందుకు వేలాది మంది తరలివచ్చారు. ఎవరైనా నమస్కరిస్తారు, ఎవరైనా యాభై ఆరు నైవేద్యాలు తెస్తారు, ఎవరైనా అందమైన పూల మాల తెస్తారు, ఎవరైనా అందమైన సువాసన మరియు అందమైన బట్టలు తెస్తారు. చిన్న ఆకారంలో ఉన్న మూడో రాయిని ఆలయ స్తంభంలో ఉంచారు. కాస్త నునుపు గా మారిన రెండో నెంబర్ రాయిని గుడి మెట్లపై పెట్టి, నొప్పిని అస్సలు తట్టుకోలేక 'నా మీద ఉలి వేయకు' అంటూ మొదటి నెంబర్ రాయిని పగలగొట్టి మోర్టార్ తయారు చేశారు. అక్కడ రాళ్లన్నీ ఉన్నాయి. ఒక రాయి స్థంభం, ఒకటి మెట్టు అయింది , ఒకటి ముక్కలు ముక్కలు అయింది. లొంగిపోయి అత్యంత బాధను భరించిన రాయి భగవంతుని విగ్రహం అయింది. వ్యక్తి యొక్క విశ్వాసం ప్రకారం, అతను పొందే రూపం కూడా అలాగే ఉంటుంది.
స్వామి వివేకానంద అన్నారు:

మనిషి విచారశీలుడు. అతని ఆలోచనలు ఎలా ఉంటాయో అతను అలాగే మారి పోతాడు.

మనం ఆలోచనల ద్వారా, శ్రద్ధ ద్వారా సృష్టించబడ్డాము. ప్రాపంచిక వ్యక్తికి భోగాలపై శ్రద్ధ ఉంటుంది, భక్తుడికి భావాలపై నమ్మకం ఉంటుంది మరియు జ్ఞానం ఉన్న వ్యక్తికి భౌతిక విషయాలపై విశ్వాసం ఉంటుంది. ప్రతి ఒక్కరి భౌతిక శరీరం ఒకేలా ఉంటుంది కాని అందరి మనస్సు భిన్నంగా ఉంటుంది.
కవి ఇలా వ్రాశాడు:
ఓ నీరు, నీ రంగు ఏమిటి?
దేంట్లో కలిపితే అలా అయిపోతావు!!

చాలా అందమైన భజన ఉంది:

భజన లింక్

https://drive.google.com/file/d/17vnbWBnFqvYjWKjkAn-pDBudcYqACCt9/view?usp=drive_link

ఈ మనసుపై మనకు ఎలాంటి విశ్వాసం ఉందో, జీవితం అలాగే ఉంటుంది, అందులో సందేహం లేదు. మీ మనస్సులో భగవంతునిపై విశ్వాసం ఉంటే, మీ జీవితం అభివృద్ధి చెందుతుంది. మనస్సును భగవద్గీతా మీద ఉంచితే మనస్సు గీతామయము అయిపోతుంది.

17.4

యజన్తే సాత్త్వికా దేవాన్, యక్షరక్షాంసి రాజసాః
ప్రేతాన్భూతగణాంశ్చాన్యే, యజన్తే తామసా జనాః||4||

వారిలో సాత్త్వికులు దేవతలను, రాజసులు యక్ష రాక్షసులను, తామసులు ప్రేతభూతగణములను పూజించెదరు.

శ్రీ భగవానులు చెప్పేదేమిటంటే, విశ్వాసం ప్రకారం, ఎవరైనా తన ప్రియమైన వ్యక్తిని అదే విధంగా పూజిస్తారు . సాత్వికులు దేవతలను, రాజసికులు యక్షులను మరియు రాక్షసులను పూజిస్తారు మరియు తామస ప్రజలు ప్రేతాత్మలను పూజిస్తారు. ఒక వ్యక్తి తనకు నమ్మకం ఉన్నట్లే ఆరాధిస్తాడు. వ్యాపారస్తులు కుబేరుని పూజించినట్లే.
"ఓం కుబేరాయ నమః" ఇది యక్ష పూజ.
కొంతమంది కొన్ని ప్రదేశాలలో మద్యాన్ని సమర్పించడం వంటి తామస పూజ కూడా చేస్తారు. మాంసాన్ని నైవేద్యంగా పెడతారు. దానిని తాంత్రిక మరియు తామసి పూజ అంటారు.

17.5

అశాస్త్రవిహితం(ఞ్) ఘోరం(న్), తప్యన్తే యే తపో జనాః
దమ్భాహఙ్కారసంయుక్తాః (ఖ్), కామరాగబలాన్వితాః||5||

దంభము, అహంకారము గలవారు, కోరికలు ఆసక్తి కలిగియుండువారు, బలగర్వితులు ఐనవారు, శాస్త్రవిరుద్ధముగా మనఃకల్పితమైన ఘోరతపస్సులను ఆచరించుచు...

శాస్త్రాన్ని పాటించకుండా కఠోర తపస్సు చేసేవారిని, అహంకారం మరియు దంభాన్ని కలిగి ఉండేవారిని, భోగాలు, అనుబంధం మరియు మొండితనంతో నిండి ఉండేవారిని, శరీరంలో ఉన్న ఐదు ప్రేతాత్మలను అంటే ఐదు భౌతిక శరీరాలను మరియు హృదయంలో ఉన్న పరమాత్మ అయిన నన్ను కూడా కృశింప

చేసేవారిని ఆసురీ సంపద కలిగి ఉన్నవారుగా భావించు.

17.6

కర్షయన్తః(శ్) శరీరస్థం(మ్), భూతగ్రామమచేతసః
మాం(ఞ్) చైవాన్తః(శ్)శరీరస్థం(న్), తాన్విద్ధ్యాసురనిశ్చయాన్।।6।।

శరీరములయందున్న జీవులను, మరియుఅంతర్యామిగా అనగా పరమాత్ముడనైన నన్ను కృశింప జేయువారు అజ్ఞానులైన ఆసురస్వభావము గలవారని యెఱుంగుము.

అశాస్త్రోక్తంగా కఠోరమైన తపస్సు చేసేవారు, అహంకారంతో నిండిన వారు, సుఖభోగాలే పరమధ్యేయంగా పెట్టుకొనేవారు, శరీరంలో ఉన్న పంచభూతాలను, నా హృదయంలో ఉన్న పరమాత్మను కూడా నాశనం చేసే ప్రయత్నం చేసేవారు అజ్ఞానులు. వీరు రాక్షస బుద్ధి కలవారు, అని అర్థం చేసుకోండి.

గొప్ప తపస్సు చేస్తూ, మతపరమైన కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తున్నట్లు కనిపించే వ్యక్తులను మనం చాలాసార్లు చూస్తాము, కాని వారు శాస్త్రాలను అనుసరించినట్లు కనిపించరు. భగవంతులు ఇలా అంటారు, వీటన్నింటి వల్ల ఎప్పుడూ ప్రయోజనం ఉండదు. వేదాలు మరియు విశ్వాసంతో కలిసి చేసిన తపస్సు మాత్రమే ఆనందాన్ని ఇస్తుంది. చాలా సార్లు మనం కూడా చాలా ధ్యానం మరియు తపస్సు చేసే వారిని కనుగొంటాము, కాని వారి జీవితంలో ఆనందం ఉండదు. దీనికి కారణం ఏ గురువుల మార్గదర్శకత్వం లేకుండా తన మనసుకు నచ్చిన పనులు చేయడమే.

17.7

ఆహారస్త్వపి సర్వస్య, త్రివిధో భవతి ప్రియః
యజ్ఞస్తపస్తథా దానం(న్), తేషాం(మ్) భేదమిమం(మ్) శృణు।।7।।

మనుష్యుల స్వభావములను అనుసరించి, వారికి ఇష్టములైన ఆహారములు గూడ మూడు విధములుగా ఉండును. అట్లే ఆయామనుష్యులు ఆచరించు యజ్ఞములు, తపస్సులు, దానములుగూడా మూడేసి విధములుగానే ఉండును. వాటినిగూర్చి వేర్వేఱుగా విశదపరచెదను వినుము.

శ్రీ భగవానులు అన్నారు, ఓ అర్జునా! ప్రతి ఒక్కరూ మూడు రకాల ఆహారాన్ని ఇష్టపడతారు. అలాగే యాగము, తపస్సు, దానము అని మూడు విధములు. సాత్వికుడి ఆహారం కూడా సాత్వికంగా ఉంటుంది. అతని యాగం, తపస్సు మరియు దానధర్మాలు కూడా సాత్వికంగా ఉంటాయి.
ఒకరి స్వభావం ప్రకారం, చేసేవాడు అలాగే ఉంటాడు మరియు అతని చర్యలు కూడా అలాగే ఉంటాయి. మనం ఎరుపు రంగును ఊహించుకోవాలనుకుంటే ఎరుపు రంగులో ఉన్న ఏదైనా వస్తువును ఊహించుకోవాలి, అప్పుడే మనం ఎరుపు రంగును ఊహించుకోగలుగుతాము. ఒక వ్యక్తి విశ్వాసం ప్రకారం, ఆ వ్యక్తి అలాగే ఉంటాడు. ఒక వ్యక్తి ఎలాంటి శ్రద్ధని కలిగి ఉంటాడో, అతను అలాంటి గురువును కనుగొంటాడు మరియు తదనుగుణంగా జపం చేస్తాడు. అతను అలాంటి విషయాలపై ఆసక్తి కలిగి ఉంటాడు.

17.8

ఆయుః(స్)సత్త్వబలారోగ్య, సుఖప్రీతివివర్ధనాః
రస్యాః(స్) స్నిగ్ధాః(స్) స్థిరా హృద్యా, ఆహారాః(స్) సాత్త్వికప్రియాః ।।8।।

ఆయువు, బుద్ధి, బలము, ఆరోగ్యము, సుఖము, ప్రీతి మున్నగువానిని అభివృద్ధిపఱచునవియు, పాలు, చక్కెర మొదలగు రసపదార్థములును, వెన్న, నెయ్యి మొదలగు స్నిగ్ధపదార్థములును, ఓజస్సును అభివృద్ధి పఱచు

స్థిరపదార్థములును, సాత్త్విక స్వభావమును పెంచు హృద్య పదార్థములును సాత్త్వికులకు ఇష్టమైనవి.

ఆయురారోగ్యాలు, సత్వగుణాలు, బలం, ఆరోగ్యం, ఆనందం మరియు ఆనందాన్ని పెంచే, స్థిరంగా ఉండేవి, హృదయానికి బలాన్ని ఇచ్చేవి, రసవంతమైనవి మరియు మృదువైనవి వంటి ఆహారాలు సాత్విక వ్యక్తికి ఇష్టమని శ్రీ భగవానులు చెప్పారు.
మన స్వభావం కేవలం సాత్వికం, రాజసికం లేదా తామసికం మాత్రమే అవదు. ఈ మూడూ కలిపి ప్రకృతి స్వభావాన్ని ఏర్పరుస్తుంది.
సాయంత్రం మధ్యాహ్నం తర్వాత నేరుగా రాదు , సాయంత్రం తర్వాత రాత్రి వెంటనే రాదు , సాయంత్రం వెలుతురు నెమ్మదిగా తగ్గి రాత్రి వస్తుంది. ఈ విధంగా ఈ మూడు గుణాలు కూడా తగ్గుతాయి మరియు పెరుగుతాయి.
మనం ఆహారాన్ని ఉదాహరణగా పరిగణిస్తే, పెసర పప్పు ను సాత్వికం, మినప పప్పు ను తామసికం మరియు కంది పప్పును రాజసికంగా పరిగణిస్తారు. ఇప్పుడు పెసర పప్పును రోజూ తినడం సాధ్యం కాదు. పెసర పప్పు సులభంగా జీర్ణమవుతుంది, కాని శక్తివంతమైనది కాదు, మినపపప్పు శక్తివంతమైనది, కాని సులభంగా జీర్ణం కాదు. ఇదే పెసర పప్పు పరిమాణం మరియు కాలాన్ని బట్టి రాజసికం లేదా తామసికం కావచ్చు. ఏ సమయంలో తింటారు మరియు ఎంత పరిమాణంలో తింటారు అనే దానిపై ఆధారపడి దాని ప్రవర్తన మారుతుంది. ఉదాహరణకు, మనం చ్యవనప్రాశాన్ని అర్థం చేసుకుంటే, చ్యవనుడు చాలా కాలం తపస్సు చేయాల్సి వచ్చింది, కాబట్టి అతను అలాంటి మూలికను కనిపెట్టాడు, దానిని తినడం ద్వారా అతను చాలా కాలం జీవించగలడు. అదేవిధంగా, పాల వినియోగం సాత్వికంగా పరిగణించబడుతుంది. అరటి, యాపిల్ పండ్లు ఆరోగ్యాన్ని ఇస్తాయని చెబుతారు. ఇది కూడా చెప్పబడింది:
రోజుకు ఒక యాపిల్ డాక్టర్‌ని దూరంగా ఉంచుతుంది.

రసం మరియు ద్రవం ఉన్న ఆహారాన్ని సాత్వికంగా పరిగణిస్తారు. ఎక్కువ తామసిక ఆహారం తీసుకొంటే స్వభావం కఠోరం అవుతుంది.. పాలు, వెన్న మొదలైన ఆహారపదార్థాలను సాత్వికంగా పరిగణిస్తారు. ఈ రోజుల్లో వాటిని తినడం నిషేధించబడింది, కాని కారణం ఏమిటంటే, ఈ రోజుల్లో మనకు లభించే పాలు స్థానిక ఆవుల నుండి కాదు, స్థానిక ఆవుల నుండి వచ్చే పాలు మంచి కొలెస్ట్రాల్‌ను అందిస్తుంది మరియు సాత్విక ఆహారంగా పరిగణించబడుతుంది.

సాత్విక ఆహారంలో, వయస్సును బట్టి, సమయాన్ని బట్టి, పరిమాణాన్ని బట్టి మరియు ఆకలిని బట్టి నాలుగు విషయాలు పరిగణించబడతాయి. ఉదయం నీరు, మధ్యాహ్నపు మజ్జిగ , రాత్రి పాలు ఇలా మనం ఏ సమయంలో తింటున్నామో లెక్క తీసుకుంటే సాత్వికం అంటారు. ఇప్పుడు ఎవరైనా ఉదయం పాలు, రాత్రి మజ్జిగ తాగితే ఆ సమయం అనుకూలంగా ఉండదు. ఎక్కువ మోతాదులో తీసుకుంటే రాజసంగానూ, మరీ ఎక్కువ మోతాదులో తీసుకుంటే తామసికం గానూ పరిగణిస్తారు. వయస్సును బట్టి ఆహారం కూడా పరిగణించబడుతుంది. ఇరవై ఏళ్ల యువకుడు జీర్ణించుకోగలిగే ఆహారాన్ని ఎనభై ఏళ్ల వ్యక్తి జీర్ణించుకోలేడు. ఆకలి లేకుండా ఆహారం తినడం రాజసికంగానూ, తామసికంగానూ పరిగణించబడుతుంది. శాస్త్రంలో తినే పదార్థాన్ని మాత్రమే కాదు, వంట చేసిన వారి యొక్క అనుభూతి ఏమిటి? పరిశుభ్రత ఎలా ఉంటుంది? సేవ చేసే వ్యక్తి వైఖరి ఎలా ఉంటుంది? ఈ విషయాలన్నీ కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు.
ఆహారం కూడా ప్రాథమిక కోణం నుండి పరిగణించబడుతుంది. ఒకసారి గురునానక్ తన ఇద్దరు శిష్యులైన బాల మరియు మర్దాన్ లతో కలిసి రెండు గ్రామాల గుండా వెళ్ళాడు. రెండు గ్రామాల్లో వారికి ఆహారం లభించలేదు. మూడో స్థానానికి చేరుకోగానే జమీందారు మూడు వెండి ప్లేట్లలో రుచికరమైన వంటకాలు పంపాడు. గురునానక్ జీ ఇంకా ఆహారం తినడం ప్రారంభించలేదు. బాలా మరియు మర్దాన్ చాలా ఆకలితో ఉన్నారు. ఇద్దరూ గురూజీని పదే పదే ఆహారం అడిగితే, గురునానక్ కొంచెం సేపు ఆగమని అన్నారు. ఇలా చేయడం వల్ల రెండు గంటల తర్వాత ఆహారం చల్లగా మారింది. అప్పుడు ఒక కట్టెలు కొట్టే వాని బిడ్డ ఆరు రోటీలు ఒక కుండలో చుట్టి తెచ్చింది, ఆమె తెచ్చిన ఆహారాన్ని గురునానక్ ప్రేమతో అంగీకరించారు. ఆమెని చాలా ఆశీర్వదించారు. గురునానక్ బాల మరియు మర్దాన్ లతో , మనం ఇప్పుడు భోజనం చేద్దాం అన్నారు . ఇద్దరికీ రెండు చపాతీలు ఇచ్చి తినడం మొదలుపెట్టారు. గురూజీ ఇలా ఎందుకు చేస్తున్నారో అని ఇద్దరూ

చాలా ఆశ్చర్యపోయారు. వారు అడిగారు , గురూజీ, మీరు జమీందారు నుండి తెచ్చిన ఆహారాన్ని రెండు గంటలు ఉంచుతున్నారు, మరియు మీరు కట్టెలు కొట్టే వారి కుమార్తె నుండి చాలా ప్రేమతో మరియు కోరికతో ఈ వంటకం తింటున్నారు. మీరు ఆ ఆహారం ఎందుకు తినలేదు? అన్నారు. గురు నానక్ అప్పుడు జామిందారు పంపిన రొట్టె చేత్తో గట్టిగా పిండితే దాంట్లోంచి రక్తం పడింది. కట్టెలు కొట్టే వాడు పంపిన రొట్టెను పిండితే దాంట్లోంచి పాలు పడ్డాయి. కట్టెలు కొట్టే వాడు కష్టపడి తన ఆహారాన్ని సంపాదించుకుంటాడు, జమిందారు రైతుల రక్తం పిండి డబ్బు సంపాదిస్తాడు. కట్టెలు కొట్టే వాడు పంపిన రొట్టె తినడం వల్ల మనలో సత్వగుణం పెరుగుతుంది అని చెప్పారు.
ప్రశ్నోత్తరాల అనంతరం హరి శరణం కీర్తనతో నేటి చర్చ ముగిసింది.

ప్రశ్నోత్తరాలు:

ప్రశ్నకర్త: యోగేష్ గోయల్ జీ
ప్రశ్న: తామసిక ధోరణులలో నిమగ్నమైన వ్యక్తులు కూడా పెద్ద కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తారు. మేము వారి ఈవెంట్‌కు విరాళం ఇవ్వాలా?
జవాబు: ఈవెంట్‌కి మన సహకారం, విరాళాలు ఇస్తున్నాం, ఆ వ్యక్తులకు ఇవ్వకపోతే, వారి వైఖరి గురించి ఆలోచించాల్సిన అవసరం లేదు. సాత్వికం అవునా కాదా అని చూడాలంటే ఆ సంఘటన మాత్రమే చూడాలి. ఈవెంట్‌ను నిర్వహించే వ్యక్తులు ఉన్నారు, కాని దాని వెనుక ఉన్న కాన్సెప్టులో, ఒక గొప్ప వ్యక్తి అవధారణ ఉంటుంది, అప్పుడు మనం ఆ కాన్సెప్ట్‌పై ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించాలి.

ప్రశ్నకర్త: కల్లోల్ ఘోష్ జీ
ప్రశ్న: విశ్వాసం మరియు ప్రేమ మధ్య తేడా ఏమిటి?
సమాధానం: విశ్వాసం మరియు ప్రేమ రెండు వేర్వేరు విషయాలు. మద్యపానానికి బానిసైన వ్యక్తికి మద్యంపై నమ్మకం ఉండవచ్చు. కాని అతనికి దాని పట్ల ప్రేమ ఉండదని అర్థం చేసుకోవచ్చు.

ప్రశ్నకర్త: ఉదయ చంద్రికా జీ
ప్రశ్న: శ్రీకృష్ణుడి విగ్రహం విరిగిపోయినా ఆలయంలో పూజలు జరుగుతున్నాయి, ఇది సరైనదేనా?
జవాబు: ఎవరైనా మీ నుండి దీని గురించి తెలుసుకోవాలనుకుంటే, శాస్త్ర ప్రకారం, విరిగిన విగ్రహాలను పూజించకూడదని మీరు చెప్పగలరు.

ప్రశ్నకర్త: గీతా శర్మ జీ
ప్రశ్న: మనం ఎందుకు శారీరకంగా చాలా బాధలను అనుభవిస్తున్నాము?
జవాబు: మన పూర్వ జన్మ కర్మల వల్ల, ఈ జన్మలో చేసిన కర్మల వల్ల కూడా మనం శారీరక బాధలను అనుభవించవలసి వస్తుంది. అయితే ఒక్క నిజం ఏమిటంటే ఈ జన్మలో కూడా మన ఆరోగ్యాన్ని మెరుగు పరచుకోవచ్చు. మన ప్రారబ్ధంవల్ల ఏదైనా వ్యాధి వచ్చినా, ఆహారం, ప్రాణాయామం మరియు యోగా ద్వారా మనం ఈ జన్మలో దానిని సరి చేసుకో వచ్చు .

ప్రశ్నకర్త: బజరంగ్ జీ
ప్రశ్న: సంక్షోభ సమయాల్లో హిందువులు ఏకం కావడం ఎందుకు చాలా అరుదు?
జవాబు: ఎనిమిది వందల ఏళ్ల బానిసత్వం వల్ల మన ఆత్మగౌరవం, సంస్కృతిపై ప్రేమ తగ్గింది. ఈ నిద్ర మనస్తత్వాన్ని ఎలా మేల్కొల్పాలి? ఇందుకోసం మన దేశ ప్రధాని కూడా చాలా కృషి చేస్తున్నారు. ఆయన ఆశయ సాధనలో ఆయనకు తోడ్పాటు అందించడం మనందరి కర్తవ్యం మరియు ఎలాంటి దురాశతో కూడా అటువంటి ప్రధానిని మనం దూరం చేసుకో కూడదు.

ప్రశ్నకర్త: పరేష్ వ్యాస్ జీ
ప్రశ్న: భగవంతుడిని రోజూ ఎలా పూజించాలి?

సమాధానం: దీని కోసం, స్వామిజీ వివరించిన పూజా విధానానికి సంబంధించిన వీడియో మరియు PDF త్వరలో learngeeta.com లో అందుబాటులో ఉంటుంది.

ప్రశ్నకర్త: అనురాగ్ పాండే జీ
ప్రశ్న: ఎమోషన్ మరియు విశ్వాసం మధ్య తేడా ఏమిటి?

జవాబు: విశ్వాసం అనేది భావోద్వేగం యొక్క చిన్న రూపం మరియు భావోద్వేగం అనేది అనేక వ్యక్తీకరణలను కలిగి ఉన్న విస్తృత రూపం.

ప్రశ్నకర్త: వీరేంద్ర కుమార్ జీ

ప్రశ్న: గీతాజీ శ్లోకాలు ఏడు వందలు కాకుండా డెబ్బై ఉండవచ్చునని నాతో ఒకరు వివాదం చేసారు. ఎందుకంటే దేవుడును అర్జునుడికి యుద్ధరంగంలో తన శ్రీ ముఖం ద్వారా వీటిని చెప్పారు. కాబట్టి ఇన్ని శ్లోకాలు చెప్పడం సాధ్యం కాదు అని నాతో వాదించారు.

జవాబు: గీతాజీ మొత్తం పారాయణం నలభై నుండి నలభై ఐదు నిమిషాలలో పూర్తవుతుంది, కాబట్టి యుద్ధానికి సిద్ధమవుతున్నప్పుడు ఎక్కువ సమయం పొందడం అసాధారణమైన సంఘటన కాదు, మనం దానిపై విశ్వాసం మరియు నమ్మకం కలిగి ఉండవచ్చు.

ప్రశ్నకర్త: శృతి జీ
ప్రశ్న: మార్వాడీలు తమ పూర్వీకులను పూజిస్తే అది తామసిక పూజా?
సమాధానం: పితృ లోకం అనేది భూమికి పైన ఉన్న ప్రపంచం, ఇక్కడ నివసిస్తున్న మన పూర్వీకులు తమ వారసులను ఆశీర్వదించే హక్కును కలిగి ఉన్నారు. పూర్వీకుల ఆరాధన ఏ విధంగానూ తామస పూజ కాదు. మన పూర్వీకులను పూజించడం ద్వారా మనం ఐశ్వర్యాన్ని పొందుతాము.

ప్రశ్నకర్త: పుష్పా మోహన్ జీ
ప్రశ్న: శ్రద్ధ మరియు విశ్వాసం మధ్య వ్యత్యాసాన్ని మళ్లీ వివరించండి?
సమాధానం: నేను అనుభవం ద్వారా నేర్చుకున్నది విశ్వాసం మరియు నేను దానిని పూర్తి సంకల్పం మరియు విశ్వాసంతో ప్రజలకు చెప్పగలను. వక్త విశ్వాసం కలిగి ఉండటం తప్పనిసరి మరియు శిష్యుని హృదయంలో శ్రద్ధ ఉన్నప్పుడే వక్త విశ్వాసం నుండి ప్రయోజనం పొందుతాడు. వినడం ద్వారా మనకు తెలిసేది మరియు నమ్మేది ఉంటుందో, దాని పేరు శ్రద్ధ..

మీకు ఈ అర్థ వివరణ చదివి ఆనందం కలిగింది అని విశ్వసిస్తున్నాము. దిగువ ఇవ్వబడిన లింక్ ద్వారా దయచేసి మీ అమూల్యమైన మూడు నిమిషముల సమయమును వెచ్చించి మీ అభిప్రాయాలను తెలుపగలరు

https://vivechan.learngeeta.com/feedback/

మీరు వివేచన సారాంశము చదివినందుకు ధన్యవాదములు!
మీరు వివేచన సారాంశము చదివినందుకు ధన్యవాదములు! గీతా సేవకులు అయిన మేము అందరమూ ఎంతో

శ్రద్ధా భావముతో ఈ వివేచన ద్వారా సరియైన భావాన్ని అర్థవంతంగా మీకు అందించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అయినప్పటికీ భావము, భాషా సంబంధిత తప్పులు ఏమైనా ఉంటే క్షమించమని కోరుతున్నాము.

జై శ్రీకృష్ణ

సంగ్రాహకులు: గీతా పరివార్ సృజనాత్మక రచనా విభాగం

ప్రతి గృహములో గీత, ప్రతి చేతిలో గీత!!

రండి, మనమందరం కలిసి ఈ గీతా పరివార్ లక్ష్యం సాదిద్దాము. మనప్రియమైన మిత్రులు, సన్నిహితులు మరియు కుటుంబ సభ్యులందరికి గీతా పరివార్ ఆన్లైన్ తరగతులు అనే బహుమతి ఇద్దాము.

https://gift.learngeeta.com/

గీతాపరివార్ ఒక నూతన కార్యక్రమమునకు శ్రీకారముచుట్టినది. ఇప్పుడు మనమందరము ఇంతకుపూర్వము జరిగిన సమస్త వివేచన కార్యక్రమముల యూట్యూబ్ వీడియోలను , పీ.డీ.యఫ్. లను క్రింద సూచించిన లింకు ద్వారా చూడవచ్చును.

https://vivechan.learngeeta.com/

గీత నేర్చుకోండి గీతా ప్రసారము చేయండి గీతలో నిమగ్నులు కండి

।। ఓం శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు ।।